

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Державні та муніципальні фінанси»

(назва магістерської програми)

на тему:

**«Управління фінансовими ресурсами банків: стан та
перспективи розвитку.»**

Виконавець:

студентка 6 курсу 1 групи

ЦВФН

Швець Світлана Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник

к.е.н., доц. Луценко І.С.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Формування достатньої за обсягом та належним чином збалансованої фінансової ресурсної бази банків – це саме те питання, яке найбільше турбує відповідального менеджера банку і яке є його пріоритетним завданням з управління. Оскільки саме це дозволить проводити широке коло активних операцій банку з використанням наявних ресурсів і максимально зрівноважить усі ризики, пов'язані з достатньою кількістю і надійністю сформованих ресурсів. Зміцнення ресурсної бази сприяє підвищенню можливостей банків у задоволенні поточних та інвестиційних потреб суб'єктів господарювання і домогосподарств у додаткових фінансових ресурсах. Водночас у сучасних умовах системної кризи в Україні помітно загострилась проблема формування та, як результат, використання ресурсів банками. Ресурси, що надають позичальники у користування банку, стають більш короткими, дорожчими і дуже нестійкими. Це відбувається за різних причин, серед яких: недовіра до банків, непослідовні та іноді помилкові дії уряду та наглядових органів, низький рівень життя та доходів у суспільстві, негативний досвід попередніх «взаємин» між банком та його клієнтами та інші проблеми. Тому проблеми, пов'язані з ефективним формуванням та використанням банківських фінансових ресурсів, залишаються надзвичайно актуальними для банківських установ України.

Мета дослідження Метою кваліфікаційної роботи є узагальнення концептуальних засад формування та використання фінансових ресурсів банків та надання практичних рекомендації щодо ефективного їх управління.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- дослідити економічну сутність фінансових ресурсів банку та надати їм характеристику;
- визначити джерела формування та використання фінансових ресурсів банківських установ;
- висвітлити управління фінансовими ресурсами банків;
- провести діагностування джерел формування фінансових ресурсів банківських установ України;
- проаналізувати діючу практику використання фінансових ресурсів банків України;
- оцінити фінансову стійкість комерційних банків України;
- узагальнити світовий досвід формування та використання фінансових ресурсів банків;
- визначити шляхи досягнення фінансової стабільності комерційними банками України як результат ефективного управління;
- спрогнозувати фінансову стійкість банківських установ України.

Об'єкт дослідження фінансові ресурси банків України.

Предмет дослідження є економічні відносини, які виникають у процесі управління фінансовими ресурсами банківськими установами України.

Методи дослідження У процесі виконання кваліфікаційної роботи, застосовувались загальнонаукові та емпіричні прийоми економічної науки, що ґрунтуються на системному підході. Крім цього, у процесі роботи застосовувались такі загальні методи досліджень, як метод аналізу та синтезу (при дослідженні економічної сутності фінансових ресурсів банку та їх класифікації, вибірки, узагальнення, порівняння, групування (при дослідженні забезпеченості банків фінансовими ресурсами), методи графічного зображення даних (при оцінюванні показників діяльності банків), методи економіко-математичного моделювання (при здійсненні прогнозування фінансової стійкості банків).

Інформаційна база дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти з питань організації та управління фінансовою діяльністю банків, статистичні та інформаційно-аналітичні матеріали Міністерства фінансів України, Національного Банку України, а також наукові дослідження і публікації вітчизняних і зарубіжних вчених, електронні ресурси світової мережі Internet.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (100 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 101 сторінку. Основний зміст викладено на 95 сторінках. Робота містить 17 таблиць, 22 рисунок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Концептуальні засади формування та використання фінансових ресурсів банків»** розглянуто економічну сутність фінансових ресурсів банку та надано їм характеристику; визначені джерела формування та використанні фінансові ресурси банківських установ; висвітлено управління фінансовими ресурсами банків;

У другому розділі **«Прагматизм управління фінансовими ресурсами банків»** проаналізовано діючу практику використання фінансових ресурсів банків України; оцінено фінансову стійкість комерційних банків України; узагальнено світовий досвід формування та використання фінансових ресурсів банків;

У третьому розділі **«Напрями удосконалення процесу управління фінансовими ресурсами банківських установ»** запропоновано визначити шляхи досягнення фінансової стабільності комерційними банками України як результат ефективного управління; спрогнозувати фінансову стійкість банківських установ України.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. У результаті дослідження економічної сутності фінансових ресурсів банку встановлено, що в науковій літературі не існує єдиного підходу до визначення їх суті. Втім, враховуючи напрацювання провідних вчених-економістів та висловлюючи власне бачення, вважаємо, що, фінансові ресурси банку – це сукупність акумульованих з різних джерел коштів, які формуються у процесі розподільчих та перерозподільчих відносин і використовуються у банківській діяльності з метою отримання прибутку. Крім того, у кваліфікаційній роботі визначено класифікацію банківських фінансових ресурсів та надано їм характеристику.

2. Визначено джерела формування та використання банківських фінансових ресурсів. Так, джерелами формування банківських ресурсів є шляхи надходження ресурсів на рахунки банківської установи, які на певних умовах між банком та його контрагентом тимчасово переходять у користування банку для проведення ним активних операцій та забезпечення його повноцінної діяльності з метою одержання прибутку. До джерел формування фінансових ресурсів банку відносять: власні, залучені, запозичені.

3. Висвітлено сутність управління фінансовими ресурсами банківських установ як складного та багатогранного процесу який полягає в пошуку та реалізації на практиці найефективніших рішень з формування, розподілу і використання фінансових ресурсів. Для ефективнішого управління пропонується застосування логістичного підходу, за яким банківську установу необхідно розглядати як логістичну систему.

4. Визначене особливе місце банків у ринковій системі, завдяки чому сформовані засади формування ресурсної бази. Виділені зовнішні джерела збільшення власних коштів банку (додаткові ресурси залучаються з грошового ринку) та внутрішні (збільшення власних коштів відбувається за рахунок підвищення ефективності роботи банку), обґрунтована їхня роль та функції. Проаналізований стан власного капіталу банків України, і зроблені висновки відносно необхідності подальшої капіталізації банків.

5. Проведений аналіз використання банківських ресурсів дав змогу виділити найбільш поширені напрями. Незважаючи на суттєве скорочення кредитування фізичних та юридичних осіб під час фінансової кризи, даний напрямок залишається найбільш пріоритетним для більшості вітчизняних банків. Значно менше використовуються ресурси на такі напрями як: відкриття коррахунків в інших банках; відкриття депозитів в інших банках; придбання матеріальних та нематеріальних активів; залишки готівки, чеків та банківських металів; інвестицій капіталу; доходів до отримання та інших активів, що зумовлене меншою дохідністю даних операцій порівняно з кредитуванням.

6. У результаті проведеного оцінювання фінансової стійкості банківських установ встановлено, що наразі банківська система України знаходиться в кризовому стані. Подолання кризи можливе лише за умов стабілізації економіки в цілому. Банкам вдається втримувати свою ліквідність лише через те, що вони розміщують свої активи у первинні та вторинні резерви (готівку, кошти на поточних рахунках у НБУ), тому що не ризикують вкладати їх у високодохідні активи. Ті ж банки, що не зменшують обсягів кредитування, поступаються якістю кредитного портфеля.

7. Використовуючи досвід зарубіжних країн, зокрема США, Німеччини, Франції, країн Східної та центральної Європи можна покращити організацію формування ресурсної бази банків та слід адаптувати банківську систему до міжнародних стандартів. Оскільки наявність банківської системи, яка регулюється у відповідності з міжнародними стандартами є однією з передумов припливу іноземних капіталів та розвитку ресурсної бази вітчизняних банків.

8. Визначено шляхи досягнення фінансової стабільності комерційними банками України як результат ефективного управління фінансовими ресурсами банківських установ. Крім того, основним і найбільшим кроком до удосконалення організації ресурсної бази є збільшення довіри до банківської системи в цілому. Як з боку населення, що забезпечить збільшення більшої кількості залучених коштів на довгостроковий період, а також довіри іноземних інвесторів, що може дати доступ до запозичення дешевших ресурсів. Не менш важливим залишається удосконалення маркетингових заходів, управління відсотковою політикою та розвиток новітніх банківських послуг.

АНОТАЦІЯ

Швец С. С. «Управління фінансовими ресурсами банків: стан та перспективи розвитку»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою професійного спрямування «Державні та муніципальні фінанси». Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2017.

У кваліфікаційній роботі розкривається актуальність дослідження за обраним напрямом, ставиться проблема, мета і завдання дослідження, визначаються предмет та об'єкт дослідження. Висвітлюються концептуальні засади формування та використання фінансових ресурсів банків. Крім того, у кваліфікаційній роботі проводиться аналіз динаміки, структури, достатності та ефективності використання власного капіталу банківських установ України; аналізується практика залучення депозитних ресурсів комерційними банками України та оцінюється фінансова стійкість комерційних банків України.

В процесі роботи зроблено висновки та пропозиції щодо напрямків вдосконалення процесу управління фінансовими ресурсами банківських установ.

Ключові слова: фінансові ресурси, банк, банківські ресурси, ресурсна база, ресурсний потенціал, банківський капітал.

ANNOTATION

Shvets S. «Management of financial resources of banks: the state and prospects of development»

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 072 « Finance, Banking and Insurance» under the master's program «State and Municipal Finances». Odessa National Economics University. – Odessa, 2017.

The thesis reveals the relevance of the research in the chosen field, sets the problem, the purpose and objectives of the study, and determines the subject and object of the study. The conceptual principles of formation and use of financial resources of banks are described. In addition, the qualitative work analyzes the dynamics, structure, sufficiency and efficiency of the use of equity capital of banking institutions of Ukraine; the practice of attracting deposit resources by commercial banks of Ukraine is analyzed and the financial stability of commercial banks of Ukraine is estimated.

In the process of work, conclusions and suggestions are made on the directions of improvement of the process of management of financial resources of banking institutions.

Key words: financial resources, bank, bank resources, resource base, resource potential, bank capital.